

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

ALOIS BÍLEK
(* 1887 - † 1961)

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí: 1906-1959
Značka fondu: 93
Číslo evidenčního listu NAD: 64
Evidenční číslo inventáře: 118
Zpracovala: Lucie Večerníková
Místo: Praha 2016

Alois Bílek (1887-1961)

Alois Bílek byl malíř a grafik. Je jedním z prvních doložených tvůrců nefigurativního malířství. Z jeho díla se zachovalo jen málo prací. V závěru života dospěl do stadia tvorby podle dobových postulátů. Významná je také jeho práce pro architekturu.

Narodil se ve Skoupém u Petrovic. Studoval na gymnáziu v Příbrami a Písku, kde v roce 1906 maturoval. Poté absolvoval dva semestry na Českém vysokém učení technickém v Praze. Odtud přestoupil na Akademii výtvarných umění v Praze a stal se žákem profesora Maxe Pirnera. Akademii úspěšně absolvoval v roce 1912. O rok později získal Hlávkovo stipendium a odjel přes Holandsko a Belgie do Paříže. V Paříži zůstal až do roku 1928. Hlavním tématem jeho děl byly žánry, zátiší a podobizny (např. francouzského básníka Jean de Gourmonda). Velmi ho také upoutala barva. Studoval ji po více let a v jejím studiu pokračoval i na slunné francouzské Riviéře.

Mezi lety 1913 až 1928 se pod vlivem Františka Kupky začala jeho tvorba orientovat k abstrakci. Kromě olejových obrazů tehdy vytvořil i obsáhlý soubor kreseb vyznačující se několika názorovými polohami. Brzy se ale vrátil ke svému osobitému realistickému stylu. V Paříži se zúčastňoval každoročních oficiálních výstav, např. Galerie des Arts Décoratifs (1914), Galerie des Beaux-arts (1923 - 40 prací), Galerie la Boétie (1920, 1924 - zde 90 prací) aj. Po návratu do vlasti se s rodinou usadil v Praze. Během 2. světové války žil v Prčicích, kde se zapojil do činnosti tamní Občanské besedy. Zdejší krajinu také často zachycoval ve svých obrazech. Po válce odešel do Českých Budějovic, odkud se ale později vrátil opět do Prahy.

Věnoval se malování, kresbě i grafice. Je autorem litografií k dílům E. A. Poe (Stín mlčení) a E. Valenty (Z rána). Ilustroval také knihy, např. román Fr. Timmermanse Pallieter (1927). Významné jsou i Bílkovy architektonické práce. Vytvořil řadu výzdob reprezentativních budov, zvláště figurální řešení oken, např. v budově spořitelny v Lounech, Krajského úřadu Středočeského kraje ve Zborovské ulici v Praze atd. Je také autorem nového oltářního obrazu sv. Petra a Pavla v kostele v Petrovicích.

Literatura

Malý Pavel František, Souborná výstava pařížského Čecha Al. Bílka v Topičově saloně,
Demokrat V, č. 45, 1923/11/10, s. 4

Mokrý František Viktor, Výstava Aloise Bílka, Právo lidu XXXII, č. 264, 1923/11/17, s. 11

Wittlich Petr, Czech Modern Painters 1888-1918, Praha 2012

Wittlich Petr, Malíři české secese, Praha 2012

Žákavec František, Výstava obrazů Aloise Bílka, Národní listy LXIII, č. 309, 1923/11/10, s. 4

Vývoj a dějiny archivního fondu

Zlomek osobního fondu Aloise Bílka pochází z daru Růženy Bílkové roku 1986. Fotografie byly převedeny z oddělení Dokumentace NG (AA 3446 a AA 4124).

Archivní charakteristika fondu

Fond Aloise Bílka tvoří pouhý zlomek archiválií, z nichž největší význam mají dokumenty z doby jeho působení v Paříži (zejména katalogy a korespondence s místními galeriemi a dalšími institucemi).

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky. Fond zpracovala Lucie Večerníková v roce 2016. Je uložen pod přírůstkovými čísly AA 3036, AA 3446 a AA 4124.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/ll	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Doklady – vlastní					
1	Průkaz Spolku studentů architektury	1 kus	1906-1907	3036	1
2	Průkaz z České vysoké školy technické v Praze	1 kus	1907	3036	1
3	Stvrzenky za přijetí obrazů (franc.)	2 ks	1922, 1923	3036	1
4	Průkaz Ústředního svazu čs. výtvarných umělců	2 ks	1954, 1957	3036	1
5	Pařížská vizitka A. Bílka	1 kus	b. d.	3036	1
6	Příhláška obrazů a kreseb Aloise Bílka k výtvarnické soutěži pořádané Svazem čs. výtvarných umělců	1 kus	b. d.	3036	1
Korespondence přijatá – jednotlivci					
7	Defreyne-Streckman Judith Ottignies, 30. 10. 1930, přiložena obálka (franc.)	2 ll 1 ob.	1930	3036	1
8	Keurny Raymonde Zagazig, 19. 2. 1929 (pohlednice, franc.), přiložena obálka	1 list 1 ob.	1929	3036	1
9	Verhaeren Marthe b. m., 24. 10. 1918 (franc.), přiložena obálka St. Cloud, 7. 11. 1918 (franc.), přiložena obálka [Bruxelles (Brusel), 13. 4. 1919] (pohlednice, franc.) [St. Cloud], 18. 8. 1919 (franc.), přiložena obálka St. Cloud, 24. 10. 1919 (franc.), přiložena obálka [St. Cloud, 6. 11. 1919] (franc.), přiložena obálka [St. Cloud, 1. 12. 1919] (franc.), přiložena obálka [St. Cloud], 8. 3. 1920 (franc.), přiložena obálka [St. Cloud, 19. 3. 1920] (franc.), přiložena obálka b. m., 14. 1. 1926 (pohlednice, franc.) Bruxelles (Brusel), 4. 1. 1928 (dopisnice, franc.)	15 ll 8 ob.	1918-1928	3036	1
10	nezjištěný František [Lednice, 19. 8. 1929] (dopisnice)	1 list	1929	3036	1

Korespondence přijatá – korporace

11	Bernheim Jeune, Editeurs d'Art – Paříž Paris (Paříž), 10. 3. 1931 (franc.) Paris (Paříž), 12. 11. 1945 (franc.), přiložena obálka Paris (Paříž), 16. 12. 1948 (franc.) pozvánka na výstavu pořádanou 7. až 28. 1. 1960, přiložena obálka	4 ll 2 ob.	1931-1959	3036	1
12	Akademie výtvarných umění – Praha Praha, 5. 4. 1913	1 list	1913	3036	1
13	Compagnie Francaise de Radiophonie – Paříž Paris (Paříž), 22. 6. 1925 (franc.) Paris (Paříž), 26. 6. 1925 (franc.), přiložena obálka, text interview pro francouzský rozhlas (česká a francouzská verze) a poznámky k přednášce	23 ll 1 ob.	1925	3036	1
14	Česká akademie věd a umění – Praha Praha, 12. 12. 1951, přiložena obálka	1 list 1 ob.	1951	3036	1
15	Československé stavební závody – Praha Praha, 16. 8. 1950 Praha, 6. 12. 1950	2 ll	1950	3036	1
16	Édition de la Nouvelle revue Francaise – Paříž Paris (Paříž), 29. 10. 1919 (franc.), přiložena obálka	1 list 1 ob.	1919	3036	1
17	Galerie des Beaux Arts – Paříž Paris (Paříž), 3. 5. 1919 (franc.), přiložena obálka Paris (Paříž), 7. 6. 1919 (franc.), přiložena obálka Paris (Paříž), 30. 6. 1919 (franc.) Paris (Paříž), 17. 2. 1923 (franc.) Paris (Paříž), 17. 2. 1923 (franc., poškozeno) Paris (Paříž), 7. 2. 1924 (franc., poškozeno) Paris (Paříž), 3. 8. 1925 (franc.), přiložen seznam obrazů	8 ll 2 ob.	1919	3036	1
18	Galerie La Boëtie – Paříž Paris (Paříž), 20. 12. 1948 (franc.), přiložena obálka a navštívenka Paul-Henri Vergnese Paris (Paříž), 10. 12. 1949 (franc.)	3 l 1 ob.	1948-1949	3036	1
19	Galerie Chéron – Paříž Paris (Paříž), 27. 1. 1919 (franc.), přiložena obálka	1 list 1 ob.	1919	3036	1
20	Galerie Vildrac – Paříž Paris (Paříž), 13. 12. 1915 (franc.), přiložena obálka	1 list 1 ob.	1915	3036	1

21	Ministerstvo školství, věd a umění – Praha Praha, 14. 11. 1950	1 list	1950	3036	1
22	Ministerstvo zemědělství v Praze – Praha Praha, 28. 8. 1952	1 list	1952	3036	1
23	Presidium ministerstva informací – Praha Praha, 9. 10. 1948	1 list	1948	3036	1
24	Société des Artistes contemporaines – Paříž Paris (Paříž), b. d. (franc.)	1 list	b. d.	3036	1
25	Střední škola v Petrovicích u Sedlčan Petrovice, 24. 5. 1949, přiložena obálka	1 list 1 ob.	1949	3036	1
26	Svaz československých výtvarných umělců – Praha Praha, 11. 7. 1957	1 list	1957	3036	1
27	Žikeš Vladimír (nakladatel) – Plzeň Plzeň, 26. 3. 1926 Plzeň, 3. 4. 1926 Plzeň, 23. 5. 1926 Plzeň, 7. 6. 1926 b. m., b. d.	7 ll	1926, b. d.	3036	1

Rukopisy – vlastní

28	Vzpomínky na Emila Verhaerena	10 ll	b. d.	3036	1
29	Životopisy A. Bílka, přiložen rkp. cizí (1 kus)	4 ll	b. d.	3036	1
30	Seznam prací a výstav, přiložen průvodní dopis (b. d.)	12 ll	b. d.	3036	1

Tisky – katalogy a pozvánky na výstavy

31	Exposition de Alois Bilek, Galerie d'art décoratif, Paris, 1913-1914 (franc.)	1 kus	1913	3036	1
32	Alois Bílek – výstava obrazů a kreseb, Antiqua, 1921, přiložena pozvánka	2 ks	1921	3036	1
33	Exposition peintures & dessins de Bilek, Galerie des Beaux-arts, 1923 (franc.)	1 kus	1923	3036	1
34	Exposition de peintures aquarelles dessins Alois Bilek, Galerie La Boétie, 1924, přiložena pozvánka	2 ks	1924	3036	1

(franc.)

35	Exposition de peintures et dessins de Alois Bilek, Galerie du P. Q. G., Paris, 1925 (franc.)	1 kus	1925	3036	1
36	Alois Bílek – výstava obrazů a kreseb, Obchodní akademie v Plzni, 1926, přiložena pozvánka	2 ks	1926	3036	1
37	VIII. výstava, Alois Bílek, výstavní síň v Havlíčkově třídě, Pardubice, 1927, přiloženy 2 pozvánky	3 ks	1927	3036	1
38	Výstava akad. malíře Aloise Bílka, Průmyslové museum pro východní Čechy v Chrudimi, 1927, přiložena pozvánka	2 ks	1927	3036	1
39	Pozvánky na výstavy A. Bílka	3 ks	1929-1947	3036	1
40	XXXIV. výstava uhlokreseb a olejů Aloise Bílka, Galerie Dr. Feigla, Praha, 1935	1 kus	1935	3036	1
41	Malíři A. Bílek, J. Jareš, V. Kafka, V. Kreisingr, J. Procházka, J. Tříška, Krasoumná jednota v Praze, 1938	1 kus	1938	3036	1
42	Výstava Národ svým výtvarným umělcům, Obecní dům hl. města Prahy a další, 1939	1 kus	1939	3036	1
43	Katalog výstavy obrazů akademického malíře Aloise Bílka v budově měšťanské školy ve Voticích	1 kus	1946	3036	1
44	Členská výstava jihočeských výtvarníků SJV, Plzeň, 1948	1 kus	1948	3036	1
45	Členská výstava SJV, pavilon Jednoty umělců výtvarných, Praha, 1948	1 kus	1948	3036	1
46	Jubilejní výstava SZVU 1925-1950, výstavní síň KNV, Plzeň, 1950	1 kus	1950	3036	1
47	Výstava obrazů akad. malíře Aloise Bílka v ministerstvu techniky	1 kus	b. d.	3036	1
48	Katalog výstavy obrazů mistra A. Bílka v zasedací síni městské radnice v Lounech na náměstí	1 kus	b. d.	3036	1
Tisky – jiné					
49	Plakát z výstavy prací mistra Aloise Bílka v Sedlčanech	1 kus	1912	3036	28/11
50	J. Neruda – Zpěvy páteční (frontispis)	1 kus	1922	3036	1

51	Pozvánka na prohlídku knih a iluminovaných rukopisů Vladimíra Žikeše	1 kus	1926	3036	1
52	Malíř Alois Bílek – Výňatek z přednášky „O barvách“	1 kus	b. d.	3036	1
53	Novoročenka na rok 1930	1 kus	b. d.	3036	1

Výstřižky

54	Výstřižky k životě a dílu A. Bílka	51 ks	1912-1959	3036	1
55	Výstřižky francouzské výstřižkové služby „Le Lynx“ (franc.)	38 ks	1924-1930	3036	1

Fotografie

56	Osobní fotografie	1 kus	b. d.	3446	1
57	Fotografie díla	14 ks	b. d.	4124	1

Tiráž

Alois Bílek (*1887 – †1961) soupis osobního fondu

časový rozsah fondu: 1906-1959

počet evidenčních jednotek: 1 karton

počet inventárních jednotek: 57

rozsah v bm: 0,12 bm

stav ke dni: 14. 11. 2016

jméno zpracovatele: Lucie Večerníková

číslo evidenčního listu NAD: 64

číslo evidenční pomůcky: 118

počet stran: 9

schválil dne: 16. 11. 2016 Tomáš Hylmar